

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	diplomski	1.6. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	30 P + 15 S
1.2. Godina studija	1. i 2.	1.7. Očekivani broj studenata na predmetu	20
1.3. Naziv predmeta	Dijalektologija	1.8. Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Ante Jurić
1.4. Bodovna vrijednost (ECTS)	5	1.9. Suradnici	
1.5. Status predmeta	izborni	1.10. Jezik izvođenja kolegija	hrvatski
2. OPIS PREDMETA			
2.1. Ciljevi i kratak sadržaj predmeta po cjelinama	<p>Ovladavanje temeljnim pojmovima dijalektologije i lingvističke geografije te osnovnim postupcima terenskog rada u dijalektologiji i kartografske prezentacije rezultata dijalektoloških istraživanja. Jedan od ciljeva je i ovladavanje temeljnim znanjima o povijesnom razvoju i razlikama između tri hrvatska narječja (u kontekstu genetske povezanosti s ostalim južnoslavenskim jezicima), kao idealne podloge za usvajanje temeljne dijalektološke terminologije i za prepoznavanje i opimjerivanje istog i različitog unutar nje. Nakon odslušanog kolegija, studenti će biti osposobljeni za: 1) odabir i obranu relevantne teme za dijalektološko istraživanje vezano uz govor njihova rodnog kraja, 2) odabir i detaljnu razradu metodologije istraživanja, 3) vođeno dijalektološko istraživanje na terenu manjeg opsega (ograničeni korpus, manji broj punktova), 4) služenje dijalektološkom literaturom, 5) izradu kartografskog prikaza dijalektalne građe, 6) arealnu interpretaciju dijalektoloških podataka, 7) teorijsko potkrjepljivanje hipoteza. Osobiti je naglasak na poticanju zainteresiranosti studenata za bavljenje dijalektologijom.</p>		
2.2. Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema posebnih uvjeta.		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	<ul style="list-style-type: none"> - prikazati i evaluirati suvremene teorijske pristupe; - identificirati i primijeniti istraživačke metode; - evaluirati valjanost rezultata i zaključaka istraživanja. 		

<p>2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta</p>	<p>Student je po završetku kolegija u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odabrati relevantnu temu za dijalektološko istraživanje poznatog idioma i argumentirati odabir teme i ciljeve istraživanja; - razraditi i argumentirati metodologiju istraživanja i prezentacije rezultata; - samostalno i kritički analizirati dijalektalnu građu; - fonološki opisati pojedine hrvatske govore; - dati opis leksika (u pojedinim semantičkim poljima) istraživanih idioma; - provesti dijalektološko terensko istraživanje manjeg opsega; - kartografski prikazati dijalektalnu građu; - dati arealnu interpretaciju istraživanih jezičnih fenomena; - prenositi stručnoj i laičkoj javnosti spoznaje o dijatopijskoj varijaciji istraživanih idioma.
<p>2.5. Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave i/li cjelinama kolegija:</p>	<p>Kolegij se sastoji od 15 blok sati predavanja. Nakon svakog blok sata na seminaru (1 nastavni sat) se komentiraju primjeri iz relevantne literature i vrši se priprema za izradu samostalnog istraživanja koje će biti pretočeno u seminarski rad. Ovisno o broju studenata, određen broj sati seminara posvećuje se prezentaciji studentskih radova. Teme predavanja po tjednima su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodno predavanje: upoznavanje s osnovnim pojmovima discipline i s planom nastave. 2. Jezična srodnost i kriteriji za definiciju osnovnih pojmova dijalektologije 3. Jezična raznolikost – uzroci i tipologija 4. Strukturalni i genetski kriteriji u dijalektologiji 5. Principi arealne lingvistike (neolingvistika) 6. Strukturalistički i generativistički pristup u dijalektologiji

	<p>7. Pojmovi „jezik“ i „dijalekt“ u kontekstu slavenske dijalektologije / Kolokvij 1</p> <p>8. Hrvatski jezik i njegova narječja kao dio slavenske jezične porodice i njihovo mjesto u južnoslavenskoj grani</p> <p>9. Povijesni razvoj i razdioba hrvatskih narječja – fonologija</p> <p>10. Povijesni razvoj i razdioba hrvatskih narječja – morfologija i leksik</p> <p>11. Osnove perceptualne dijalektologije</p> <p>12. Horizontalna i vertikalna konvergencija jezičnih varijeteta</p> <p>13. Metoda istraživanja i prezentacije rezultata u dijalektologiji</p> <p>14. Terenska nastava (Kali, Preko...)</p> <p>15. Mjerenje različitosti među idiomima / Kolokvij 2</p> <p>Kao predlošci za proučavanje pojedinih hrvatskih narječja uzimaju se tekstovi iz pojedinih mjesnih govora koje su u sklopu dijalektoloških istraživanja prikupili dijalektolozi ili sami studenti.</p>		
2.6. Načini izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	<p>2.7. Dostupnost materijala na e-learning sustavu:</p>
2.8. Obveze studenata (uvjeti za dobivanje potpisa)	<p>Pohađanje nastave, u skladu s odredbama Pravilnika o studiranju. Polaganje kolokvija i usmenog ispita. Sudjelovanje u terenskom istraživanju i izrada seminarskog rada.</p>		

2.9. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu ¹	Tijekom semestra polaže se kolokvij i završni usmeni ispit. Ocjena iz kolokvija i usmenog ispita čini 40% završne ocjene. Ocjena iz seminarskog rada čini 40% završne ocjene. Kontinuirana evaluacija studentske aktivnosti na predmetu čini 20% završne ocjene.					
2.10. Raspodjela ECTS bodova prema studijskim obvezama (upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Pohađanje nastave	1,5	Praktični rad		Kolokvij	0,5
	Priprema za predavanje		Referat		Pismeni ispit	
	Domaće zadaće		Seminarski rad	1	Usmeni ispit	1
	Istraživanje	1	Esej		(Ostalo upisati)	
	Eksperimentalni rad		Projekt		(Ostalo upisati)	
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov				Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Auer, Peter / Schmidt, Jürgen (ur.) 2010. <i>Language and Space. An International Handbook of Linguistic Variation. Theories and Methods</i> . Berlin / New York: Walter de Gruyter [odabrana poglavlja: 1, 5, 6, 8, 13, 14, 15, 29].				1	da
	Brozović, D. 1985. Za tipologiju mogućih odnosa između ljudskih jezika i kolektiva prema genetskolingvističkim, sociolingvističkim, etnološkim i sociološkim kriterijima uspoređivanja. <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru</i> , 24(14), 11-27.				1	
	Brozović, D. / Ivić, P. 1988. <i>Jezik, srpskohrvatski / hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski</i> , Zagreb.				1	
Brozović, D. 1960. O strukturnim i genetskim kriterijima u klasifikaciji				1		

¹ Za sve kolegije u nadležnosti Odjela za lingvistiku primjenjuju se jedinstveni kriteriji ocjenjivanja („Kriteriji za ocjenjivanje uspjeha studenata u nastavi“), izlaženju na kolokvije i njihovom vrednovanju („Kriteriji za ocjenjivanje uspjeha – dopuna“) te o obvezi pohađanja nastave (prema Pravilniku o studiranju). Svi su relevantni dokumenti dostupni na mrežnim stranicama Odjela za lingvistiku (<http://www.unizd.hr/lingvistika/Nastava/Dokumenti/tabid/3508/Default.aspx>).

	hrvatsko-srpskih dijalekata, <i>Zbornik za filologiju i lingvistiku</i> , sv. 3, Novi Sad, str. 68-88.		
	Kovačec, A. 2007. Lingvistička geografija i srodne metode. u: Glovacki-Bernardi, Zrinka <i>et al. Uvod u lingvistiku (III., prošireno izdanje)</i> . Zagreb: Školska knjiga, str. 53-75.	11	
	Matasović, R. 2001. <i>Uvod u poredbenu lingvistiku</i> . Matica hrvatska, Zagreb. [str. 22-30, 56-61]	2	
	Matasović, R. 2008. <i>Poredbenopovijesna gramatika hrvatskoga jezika</i> . Matica hrvatska, Zagreb. [str. 26-38, 57-63 i 64-67.]	2	
	Matasović, R. 2005. <i>Jezična raznolikost svijeta</i> . Algoritam – Facta, Zagreb. [str. 13-60]	2	
	Škiljan, D. 1980. <i>Pogled u lingvistiku</i> . Školska knjiga, Zagreb [poglavljja: jezična raznolikost i jezična srodnost]	5	
2.12. Dopunska literatura	Atlasi: <i>Istrijski lingvistički atlas (ILA)</i> , <i>Istrorumunjski lingvistički atlas (IRLA)</i> , <i>Općeslavenski lingvistički atlas (OLA)</i> Brozović, D. 1970. Dijalekatska slika hrvatskosrpskog jezičnog prostora. <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru</i> , 8, 5-32. Brozović, D. 1975-1976. O suvremenoj zadarskoj miksoglotiji i o njezinim društveno-povijesnim i lingvističkim pretpostavkama, <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru</i> , 14-15, 49-63. Budmani, P. 1883. Dubrovački dijalekt, kako se sada govori. <i>Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Razredi filologičko-historički i filosofičko-juridički</i> . Knj. 4. Chambers, J.K. / Trudgill, P. <i>Dialectology</i> . Cambridge textbooks in linguistic. Finka, B., 1971. Čakavsko narječje, <i>Čakavska rič</i> , 1, 11-71. Hraste, M., Šimunović, P., Olesch, R. 1979. <i>Čakavisches-deutsches Lexikon</i> , Band I-III, Köln-Wien.		

	<p>Ivšić, S., 1936. Jezik Hrvata kajkavaca, <i>Ljetopis JAZU</i>, 48, 47-88.</p> <p>Jurišić, B., 1966. Rječnik govora otoka Vrgade, I dio, <i>Biblioteka Hrvatskog dijalektološkog zbornika</i>, Zagreb.</p> <p>Jurišić, B., 1973, Rječnik govora otoka Vrgade, II dio, <i>Biblioteka Hrvatskog dijalektološkog zbornika</i>, prilog: Nazivi pojedinih predjela, 251-252, Zagreb.</p> <p>Katičić, R. Jezična srodnost. U: <i>Jezikoslovni ogledi</i>, Zagreb. 1971.</p> <p>Kordić, S. 2010. <i>Jezik i nacionalizam</i>. Durieux.</p> <p>Le Berre, Y. / Brun-Trigaud, G. / Le Dù, J. 2005. <i>Lectures de l'ALF de Gilliéron et Edmont: du temps dans l'espace</i>. Paris: CTHS.</p> <p>Lisac, J. 2004. <i>Hrvatska dijalektologija 1, Hrvatski dijalekti i govori štokavskoga narječja i hrvatski govori torlačkog narječja</i>. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.</p> <p>Lisac, J., 2009. <i>Hrvatska dijalektologija 2, Čakavsko narječje</i>, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb.</p> <p>Moguš, M. 1977. <i>Čakavsko narječje – fonologija</i>. Zagreb.</p> <p>Lončarić, M., 1996.: <i>Kajkavsko narječje</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Lončarić, M. 2005. <i>Kajkaviana & alia</i>. Čakovec.</p> <p>Moguš, M. 1977. <i>Čakavsko narječje – fonologija</i>. Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Pop, S. 1950. <i>La dialectologie: aperçu historique et méthodes d'enquêtes linguistiques</i>. Louvain: Duculot.</p> <p>Preston, D. R. 2002. <i>Handbook of perceptual dialectology</i>, I-II. Michigan state Univesity.</p>
<p>2.13. Praćenje uspješnosti izvedbe nastave te načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija</p>	<p>Baza podataka o prisustvovanju na nastavi, obavljenim zadacima i aktivnostima studenata, analiza uspješnosti studenata na kolokviju i usmenom ispitu te pri izradi seminarskog rada. Studentske evaluacije nastavnika i suradnika.</p>
<p>2.14. Primjeri pitanja / zadataka /seminara / projekta i ishodi učenja koji se njima provjeravaju.</p>	<p>Primjer 1:</p> <p>1.1. Primjer zadatka: Kojem narječju i kojem dijalektu pripada govor sela vaših predaka koji ste odlučili opisati i koje su osnovne značajke toga govora u odnosu na: 1) susjedne govore, 2) druga narječja i dijalekte dotičnog narječja?</p> <p>1.2. Ishod učenja: odabrati relevantnu temu za dijalektološko istraživanje poznatog idioma i argumentirati odabir teme i ciljeve istraživanja</p>

Primjer 2:

2.1. Primjer zadatka: Temeljem fonološkog opisa govora odredi pripadnost dotičnog govora određenom narječju i dijalektu.

2.2. Ishod učenja: Samostalno i kritički analizirati dijalektalnu građu.

Primjer 3:

3.1. Primjer zadatka: Pripremi upitnik za dijalektološko terensko istraživanje i obrazloži metodologiju rada i s njom vezane postupke i ciljeve istraživanja.

3.2. Ishod učenja: Provesti dijalektološko terensko istraživanje manjeg opsega.

Primjer 4:

4.1. Primjer zadatka: Temeljem poznatih podataka o pojavnosti cakavizma i promjene $f > x$ u jadranskim hrvatskim govorima pokušaj dati vlastitu interpretaciju njihova porijekla i načina širenja.

4.2. Ishod učenja: Dati arealnu interpretaciju istraživanih jezičnih fenomena.